

BINNENLAND

JAN VISSER, 50 JAAR TANDARTS

Op 15 mei 1964 was het 50 jaar geleden, dat JAN VISSER, Amsterdam, het tandarts diploma behaalde, na op 18 juni 1913 de graad van D.D.S. te Philadelphia verworven te hebben. Voorwaar een feit om eens even bij stil te staan.

Na zijn tandartsexamen vestigde hij zich voor korte tijd in Den Haag, om na een paar jaar toe te treden tot de praktijk van M. DE BOER en A.A.H. HAMER te Amsterdam. Sinds die tijd liggen zijn activiteiten vooral in deze stad.

Door het feit, dat hij een grote belangstelling heeft voor alle facetten van de tandheelkunde, niet in de laatste plaats voor de sociale problemen en de gave bezit snel tot de kern der zaken te kunnen doordringen, daarenboven zijn gedachten in welgekozen woorden weet te vertolken, is het gemakkelijk te verklaren, dat hij al heel spoedig tot de leidende figuren van de professie ging behoren. Reeds in 1919 maakte hij deel uit van het bestuur der A.T.V., van 1926-1929 was hij voorzitter van de A.T.V. en lid van verschillende commissies.

Toen men in 1927 de Coöperatieve Kliniek der A.T.V. oprichtte, werd VISSER voorzitter van de raad van toezicht en daarna bovendien van het bestuur van de Kliniek. Tevens was hij lid van het dagelijks bestuur van de Stichting TaVoNa.

In 1928 werd VISSER benoemd tot afgevaardigde naar het H.B. van de Maatschappij. Het H.B. verkoos hem tot lid van het D.B. en tot vice-voorzitter. Dit bleef hij tot 1930.

In dat jaar werd de „Commissie tot bestudering van het tandtechnikersvraagstuk” opgericht, met VISSER als voorzitter. Vele jaren was hij als zodanig werkzaam en deed er voortreffelijk werk.

In 1931 werd hij tot voorzitter van de Ver. v. Ned. Tandartsen gekozen, welke functie hij vijf jaar bekleedde. In 1936 moest hij zijn werkzaamheden op doktersadvies beperken. Toen zagen wij hem slechts optreden als penningmeester van het Steunorgaan, waarin hij veel en uitstekend werk deed.

In de jaren na de oorlog lagen zijn activiteiten voornamelijk in het oplossen van de vele problemen, die de A.T.Z. opwierp en natuurlijk zagen wij hem hier weer als bestuurslid der A.T.Z.

Vermelden wij nog zijn verschillende table-clinics, die hij bij meerdere gelegenheden gaf, waarbij men steeds vol bewondering was voor zijn nauwkeurige wijze van werken. Ieder, die het voorrecht had, zijn arbeid op al deze terreinen gade te slaan zal dankbaar zijn voor de vele impulsen, die ervan uitgingen.

Moge het collega VISSER gegeven zijn nog vele jaren zijn krachten te wijden aan zijn door hem zo zeer geliefde vak.

KLINISCHE AVOND TE GRONINGEN

Op de klinische avond te Groningen op 3 april werden de volgende voordrachten gehouden:

F. VAN DOP:	Ceboglandulae buccales et labiales.
A. E. HYLKEMA:	Gevolgen van prematuur verlies van gebitselementen.
H. NIEBOER:	Vier gevallen van overkappingsframe bij geopereerde gehemelte-
spleet-patiënten.
A. OLT Hof:	Een immediaat-prothese met processus-correctie.

Bij K. B. is benoemd tot lector in de tandheelkundige röntgenologie aan de Rijks-Universiteit te Utrecht J. VAN AKEN, wetenschappelijk hoofd-ambtenaar aan deze universiteit.

De gemeente Hilversum heeft bij Raadsbesluit van 9 dezer besloten over te gaan tot fluoridering van het drinkwater.

Benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau collega F. J. M. WERNER te Nijmegen.

VERENIGINGSVERSLAGEN EN MEDEDELINGEN

SAMENSTELLING BESTUUR DER NED. VER. V. TANDARTSEN:

Op de op 10 april gehouden leden-vergadering der Ned. Ver. v. Tandartsen werd het bestuur als volgt samengesteld:

G. DEKKER	voorzitter
Prof. J. VAN AMERONGEN	vice-voorzitter
SJ. WIEMANS	secretaris (Petrarcalaan 8 te Utrecht)
G. BOERING	2e secretaris
Prof. D. F. VELDKAMP	penningmeester (gironummer 3.81.78 t.n.v. de penningmeester v. d. Ned. Ver. v. Tandartsen te Utrecht)
S. W. WEISFELT	commissaris
Dr. P. A. E. SILLEVIS SMITT	commissaris

NED. ARPA

In haar vergadering te Haarlem op 8 mei heeft de Ned. Arpa tot ere-lid gekozen Prof. M. HUT te Amsterdam.

INGEZONDEN

IS VOOR MEDEWERKERS AAN ZIEKENFONDSEN EEN PENSIOENVORMING MOGELIJK?

H. Bos

Aan het eind van een artikel: „De invloed van het Ziekenfondsbesluit op de positie van de tandartsen” in jaargang 1946 van het Tijdschrift voor Tandheelkunde (blz. 142) komt schrijver tot enkele conclusies die, afgezien van de toen geldende bedragen, in het algemeen hun geldigheid ook nu nog niet verloren hebben.

„Legt”, zo schrijft hij op blz. 153, „de Staat ons in de persoon van de commissaris, belast met het toezicht op de ziekenfondsen, zijn wil niet op? Zijn wij niet verplicht zijn aanwijzingen, wat de behandeling der verzekerden betreft, op te volgen?” En even later: „Wordt door het vaststellen van het aantal ingeschreven verzekerden en de vergoedingen voor de verrichtingen, in grote trekken het maximum van ons inkomen (voor zover dit de ziekenfondsen betreft) niet bepaald? De rechtspositie van de ambtenaar: o.a. eigen en weduwe- en wezenpensioen, ongeval, ziekte- en vacantieregelingen zijn ons onthouden”. Zelfs dacht schrijver er aan de gehele of althans een groot gedeelte van de professie in ambtelijke sfeer te doen betrekken, zoals ook bij de medici reeds het geval is.

Dit was in 1946 toen grote delen van ons land en steden zeer verwoest waren en ons volk sterk verarmd. Deze mening deelt hij nu niet meer. Zowel de medici als de tandartsen willen de band met de ziekenfondsen zo los mogelijk houden.

In deze periode van „welvaart” is de vraag naar tandheelkundige hulp zeer sterk toenomen, mede ook door de propaganda voor goede tandheelkundige verzorging van de Ned. Maatschappij t. bev. d. Tandheelkunde sedert de twintiger jaren gevoerd en van het Ivoeren Kruis voor de minder kapitaalkrachtigen. Deze aanvraag om hulp is in sommige gemeenten groter dan de mankracht om ze te verlenen. Een aantal collegae preferert alleen een privé praxis en mede hierdoor worden andere collegae, die ziekenfondsverzekerden en particuliere patiënten behandelen, overbelast. Sommigen zijn reeds gedwongen geworden hun praktijken voor nieuwe patiënten te sluiten. Zal en kan deze toestand zó blijven? Studeren er wel genoeg tandartsen af om èn de ouderen te vervangen èn de groei der bevolking op te vangen? Zal de overheid, nu we in E.E.G.-verband leven buitenlandse tandartsen toestaan zich hier te vestigen? Zullen de te vormen hulpkrachten een gedeelte van het tekort aan mankracht opvangen? Of zal de bestaande toestand bestendig blijven? Kortom veel vragen waarop vooralsnog geen bevredigend antwoord gegeven kan worden, maar die men niet mag vergeten te stellen.

Niet alleen voor de tandartsen, maar in 't algemeen bestaat er grote kans dat deze steeds groeiende welvaart meer werknemers vraagt dan voorhanden zijn en volgens de wet van vraag en aanbod stijgt dan de prijs. De keerzijde van dit „full employment” is de steeds voortschrijdende waardedaling van ons betaalmiddel. Door de sterke progressie der inkomstenbelasting zal de fiscus de lachende derde zijn.

En nu komt de vraag, waar alles om draait: Zijn degenen, die een vrij beroep uitoefenen, ieder voor zich in staat zoveel over te leggen, dat een onbezorgde oude dag verzekerd is?

Niet allen van ons zijn van huis uit kapitaalkrchtig of hebben een gelukkige hand op de beurs gehad, een rijke erfdochter getrouwd. De allermeesten zullen de benodigde bedragen door eigen arbeid moeten verkrijgen. Was voor de 2e wereldoorlog het maximum rijkspensioen hier te lande na 40 dienstjaren f 4000.-, nu is deze maatstaf geheel verlaten en is het, naar hij meent, 70% van het laatstgenoten jaarinkomen (na 40 jaar). De pensioenen over minder dienstjaren worden volgens een bepaald systeem berekend. Momenteel liggen de pensioenen van de hoofdamtbenaren in de buurt van f 14000.-.

De premies die zij hiervoor moeten storten, zijn belastingvrij. Voor de vrije beroepen wordt tot nog toe slechts een fiscale vrijstelling tot maximaal f 3600.- verstrekt. Bedragen de premies voor lijfrenten meer dan bovengenoemd bedrag dan moet hiervoor belasting betaald worden. Vooral de jongere collegae denken niet voldoende aan de oude-dagvoorziening en zij hebben reeds zorgen genoeg, b.v. voor de installatie, de inrichting van de woning. Aangezien het huren van een woning in de meeste gevallen

Is voor medewerkers aan ziekenfondsen een pensioenvorming mogelijk?

zeer moeilijk is, zal men tot koop moeten overgaan, wat weer grote lasten met zich meebrengt. Al deze problemen maken, dat de oude-dagvoorziening wordt uitgesteld, die daardoor weer veel duurder wordt. Ook door de voortschrijdende geldontwaarding wordt men huiverig om contracten op lange termijn af te sluiten. Wat zal het geld waard zijn wanneer men dit nodig heeft? Nu is dit probleem van de oude-dagvoorziening niet van al te grote importantie, indien men, eenmaal oud geworden, over een goede gezondheid en werkklust beschikt. Er zijn collegae, die de zeventig reeds meerdere jaren gepasseerd zijn en toch nog dagelijks aan de stoel staan; dit zijn evenwel uitzonderingen.

Wanneer men niet meer kan arbeiden en de fondsen, waarover men kan beschikken onvoldoende zijn, moeten anderen bijspringen, wat voor dezen een zware last kan zijn en bitter voor hen, die hem moet accepteren. De gevallen waarin jeugdige collegae worden weggeroepen laat ik nu buiten beschouwing; dit is een geheel ander vraagstuk.

Reeds eerder is geschreven, dat de pensioenen van hoofdambtenaren ongeveer f 14000.- bedragen, d.w.z. indien collegae nu dit bedrag aan pensioen willen ontvangen, zo zouden zij in de achterliggende 40 jaar circa f 350.000.- gespaard moeten hebben en dit kan schrijver niet aannemen, vooropgesteld, dat dit uitsluitend in de praktijk moet zijn verdiend.

Of de vrije beroepen in staat zijn voor hun leden een behoorlijk pensioen op particuliere basis te bereiken, meent hij eveneens te moeten betwijfelen. Enige jaren geleden hebben de juristen een dergelijke poging ondernomen. Het pensioen zou ingaan op zeventig-jarige leeftijd en zou f 4000.- per jaar bedragen. De poging is mislukt.

Schrijver meent, dat de Kon. Ned. Mij t.b.v.d. Geneeskunst dit probleem op een zijner ledenvergaderingen aan de orde heeft gesteld. Men is er niet nader op ingegaan. De vertegenwoordiger van een vrij beroep legt niet gaarne zijn boeken voor vakgenoten open. Er is, naar schrijvers mening nog een andere weg en deze zou via de ziekenfondsen moeten lopen. Indien deze organisaties van ons honorarium bijv. 10% zouden inhouden en er zelf 8% bijstorten, dan was een inzage van de boeken der praktiserenden niet meer voorwaarde. Natuurlijk zullen de ziekenfondsen, via de controlerende tandarts, een goede contrôle moeten uitoefenen om een eventueel zwakke broeder van onberaden stappen te weerhouden. Voor de medici en specialisten, die een abonnementstarief hebben, is deze contrôle uiteraard zeer eenvoudig.

Hoe deze contrôle bij andere groepen medewerkers zal moeten worden uitgeoefend is een zaak, die hen alleen aangaat.

Invaliditeits-, ziekte- en ongevallenverzekerings-premies kunnen alsdan wellicht nog uit eigen middelen worden voldaan.

Soortgelijke maatregelen als boven neergeschreven zijn in Frankrijk en Engeland reeds in de praktijk, naar een insider hem mededeelde. Schrijver is geen verzekeringsdeskundige en weet dus in geen enkel opzicht hoe een dergelijk pensioen berekend zou moeten worden, zo min of het te vormen fonds zelfstandig optreedt, dan wel dat de gelden beter in het burger-pensioenfonds gestort zouden kunnen worden. Wel is hij er zich ten eerste van bewust, dat over dit probleem en aan alles wat hiermee annex is, een diepgaande studie vooraf zou moeten gaan, gevolgd door vele beraadslagingen.

Vragen, die opgelost moeten worden, zijn er vele, o.a. de volgende:

Hoe moeten de overgangsbepalingen luiden?

- a. Kan men zich inkopen (urgent voor de oudere collegae) en onder welke voorwaarden?
- b. Moet het pensioen over de laatste 3 jaren berekend worden of over de laatste 10 jaar (topjaren tellen dan nog mee)?

- c. Hoe hoog wordt het bedrag van het pensioen? Voor allen gelijk? Of groter of kleiner naar mate men meer of minder ziekenfondsverzekerden heeft behandeld? (een stimulan om niet alleen of bij voorkeur een privé praxis te ambiëren).
- d. Mag men zijn werkzaamheden bij de ziekenfondsen blijven voortzetten, wanneer de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt?
- e. Is de ziekenfondspraktijk overdraagbaar? Ja of neen?

Schrijver meent van niet omdat in plaats van de „goodwill” nu het pensioen is getreden (vooropgesteld, dat dit pensioen gelijk zou zijn aan dat van de academisch gevormde hoofdamttenaren. Ten aanzien van de para-medische groepen zou dit naar evenredigheid kunnen worden bepaald).

Voor de tandartsen is de goodwill van de praktijk zeer problematisch. De jongere collegae vestigen zich veelal zonder een praktijk over te nemen. Door het grote tekort aan tandartsen hebben zij binnen vrij korte tijd een toereikende patiëntenkring. Wat over de overname van een praktijk is opgemerkt, heeft uitsluitend betrekking op ziekenfondspraktijken. De particuliere staan er vanzelfsprekend buiten.

Natuurlijk zijn er nog zeer veel meer vragen te stellen en schrijver gelooft, dat, hoe langer men zich met deze materie bezig houdt, hoe meer vragen er zullen rijzen.

Omdat ieder nu voor zijn eigen oude-dag-voorziening moet zorgen (de A.O.W. uitgezonderd) zal men, vanwege de voortschrijdende waarde-vermindering van het geld, steeds meer moeten verdienen of liever ontvangen om het hen toekomende aan de fiscus en levensverzekeringsmaatschappijen af te staan. Ten slotte komt er wellicht een verzadigingspunt waar de lasten zó hoog zijn gestegen, dat het geen nut heeft zich nog verder in te spannen. Ware het dan niet beter, dat de vereiste pensioenstortingen bij de bron worden ingehouden, zoals bij de ambtenaren geschiedt en op dezelfde voorwaarden, dat wil zeggen o.a. aftrekbaar voor de belasting? Weliswaar vist de fiscus voor dat deel dan achter het net, maar de totale uitgaven vanwege het departement van sociale zaken, waaronder de volksgezondheid ressorteert, zullen voor dit laatste belangrijk kleiner zijn. Immers door het wegvallen van de bedragen voor bovengenoemde voorzieningen moet het mogelijk zijn de regelmatig terugkerende tariefsverhogingen te temporiseren, zonder het levenspeil van de ziekenfonds-medewerkers maar enigszins te verlagen.

Schrijver is zich er ten volle van bewust, dat al deze maatregelen diep zullen ingrijpen in de nu geldende verhoudingen en dat veel collegae er kritisch of wellicht afwijzend tegenover zullen staan: maar wat heden onmogelijk is, kan voor een volgende generatie zeer wel realiseerbaar zijn. Hij is er ten zeerste van overtuigd, dat het voor de enkeling hoe langer hoe moeilijker, zo niet onmogelijk zal worden om in deze zeer snel veranderende samenleving de voor de oudedagvoorziening benodigde fondsen op te brengen.

Maar welke maatregelen men ook moge treffen, de individuele vrijheid om het beroep met voldoening en naar beste weten en kunnen uit te oefenen moet onder alle omstandigheden gewaarborgd worden.

Met te groter openhartigheid heeft schrijver zijn inzichten over dit onderwerp kenbaar gemaakt, omdat, gezien zijn leeftijd het vrijwel zeker is, dat hij er zelf nimmer profijt van zal trekken.

Landréstraat 485 Den Haag.